

RIKSREVISIONEN

Ludvig Stendahl
Ange avdelning

Intervju KTH4, 2023-01-16

Skolchef samt administrativ chef för Skolan för industriell teknik och management

tf skolchef samt administrativ chef för Skolan för kemi, bioteknik, hälsa

skolchef samt administrativ chef för Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad

koordinator för forskningsdata

it-säkerhetschef tillika Chief Information Security Officer

Från RiR: Sara Monaco, Ludvig Stendahl och Josefine Olsson

Har ni nåt med informationssäkerhet i ert vardagliga arbete?

A: Oroliga situationen i Ukraina, med anledning av det, exportkontroll har jag haft... en doktorand från Moskva som vi fick köa igenom en process för att se om personen skulle avsluta sina studier. Jag tog mig med ett sånt ex som ni kan få om ni vill. Väldigt bra sätt. Ni vill ju ha ex på hur det fungerar. Då ställde vi frågan till exportkontroll. De ställde motfrågor. I det här fallet en kvinna som skulle göra sin lic-examen. Två publicerade artiklar, en opublicerad. Det var den som var opublicerad som behövde granskas för exportkontroll. Jag var väldigt imponerad av oss på KTH, för de läste vetenskapliga artiklar. Det handlar om rost i rör, nästan kemiområdet. De gick ner och tittade. I slutändan fick vi tillstånd, om vi klarade av det före 17 juni förra året. Annars var vi tvungna att stoppa. Ett bra ex att kunna visa. Jag ser inget hemligt i det. Det var det första skarpa med exportkontroll.

Den andra saken som jag som skolchef, handlar om avtal. Vi har ju avtal delvis när det gäller forskningsfinansiering, det kan våra verksamhetscontrollers mer. De kommer till skolchefen som ska skriva under. Där finns det reglerat om det är Vinnova, Energimyndigheten eller privata företag. Reglerat hur man ska sköta säkerheten. Den sista saken som jag är inkopplad i är avtal för industridoktorander, som jag tror ni är mest intresserad av. Här är det så att KTH har fantastiska jurister. Vi har en mall där man för varje ny industridoktorand går igenom. Jag tänkte också dela ett sånt med er. Det som är intressant, det finns några standardformuleringar... just nu har jag en doktorand på väg från Österrike. Då måste vi ta hand om det utländska. Här står det reglerat, det ligger på projektledaren. Jag som skolchef skriver på avtalen, men sen i slutändan är det

den som är huvudhandledare, om det inte finns några pengar inblandade, eller den som är projektledare, som har **ansvaret**.

När du skriver på, vad intygar du då? Att personen får en plats?

Jag vet ju standardavtalet. Sen har vi fantastisk administration. De talar om för oss om det är en skillnad mot standardavtalet. Vi som sitter högt ska inte behöva läsa allt. Om det är en ändring går jag in och tittar och gör en bedömning.

En tredje sak. Jag kommer inte säga företaget. Det finns några enstaka fall där vi får skriva på tysthets... med industrin. Det fungerar väldigt bra eftersom vi har en lång historia. Överenskommelse om tystnadsplikt med externa handledare, heter den.

Är det en mall ni har själva?

Nej det är en företagsmall. Handlar om ett företag som har en väldigt känslig tillverkning. För 15 år sedan hade deras konkurrent i Sverige en spion som Säpo skickade hem till hemlandet. Så man är extremt försiktig när man tar fram det här nya materialet.

Som skolchef är det de tre stora sakerna jag kunde komma på som skolchef. Ni andra får komplettera.

B: Både Amelie och Björn är ju nya som skolchefer...

Är det ngt som är delegerat ned till prefekterna utifrån det du berättade Per?

A: nej avtalen skriver ju vi på. Även forskaravtalen. Så inget. Jo det skulle möjligtvis vara den här sista säkerhets... den går ju ned till individen. Där ska ju inte ens prefekten veta vilka hemligheter man har.

C: delegationsordningen kan se lite olika ut mellan skolorna. På ABES-kolan har vi ju valt att delegera ned till prefekterna att signera ett antal finansieringsavtal inom forskningen. Kan se olika ut.

Och det framgår i delegationsordningarna?

C: Ja, finns publicerat på nätet.

D: Vår skola har väldigt hög grad av extern forskningsfinansiering så det här med avtal är återkommande för oss. Mycket forskningsavtal med externa parter. Vi har en avtalskoordinator som har kontakt med juristerna, skolchef signerar.

C: Så ser det ut på ABE-skolan också. Det var bra det du sa Per, att ni när får ett avtal på bordet ska ni ju känna er helt trygga. Då har det handlagts med stöd av RSO:s jurister och forskarutbildningshandläggare etc.

Är det nåt i de här avtalen som reglerar forskningsdata?

Ja, det beror på forskningsaktören. Vinnova eller Energimyndigheten... jag vet inte med Wallenberg som ni har mycket att göra med Amelie.

D: Nej just det är inte så reglerat av Wallenberg. Det är ofta så att finansiärer har krav på att man ska ha en datahanteringsplan, olika mallar man kan använda. Det ingår.

Är det olika mellan finansiärerna? Och hur ser det ut i samarbete med näringslivet? Regleras det nåt om forskningsdata i de avtalen?

A: Ja du har ju fått en. Forskar på KTH ffa via doktorander, det där avtalet är ett standardavtal. De företag som ger sig in i [samarbete] med oss. 99% av dem är medvetna om att vi måste ha öppenhet. Sen finns de här 1% med tystnadsplikt. Där de vill att vi är med och forskar men det är väldigt känsligt. Jag kan tänka mig CBH-skolan med life science, ni har nog ännu tuffare med hemligheter. Kan tänka mig med medicin och sånt. Stor konkurrens.

D: dels det, sen kan det finnas etikprovningar och såna saker som är kopplade till avtal, biobanker och så.

När man talar infösäk pratar man ofta ledningssystem. Känner ni till hur det hanteras på lärosätesövergripande nivå, vilka processer och vad har ni som skolchefer och andra representanter för skolorna för roll i det?

A: Patrik, jag tänker en gång per år när man gör den här analysen i samband med internatet. Där sitter man och tittar på de stora säkerhetsfrågorna.

Har du exempel på det?

Rector och skolchefer och strategiska rådet tittar på vilka länder man ska vara försiktig att samarbeta med. Parallellt med it-säkerhet har KTH också försökt ta tag i den totala säkerheten.

E: Vårt mantra är att vi skulle behöva mer stöd att bedöma antagonister. Det är inte vårt spetsområde. Vi gör så gott vi kan. Nu hade vi vår, var det Östling som var med på Säpo-flanken. Vi har bidragit med allt vi har sett hos oss. Har med oss det nationellt. Inte bara lärosätena, utan också företag som ska stödjas. Främst tekniska sektorn, men även andra.

A: vi har också arbete som har startat 2022 med det nationella säkerheten. Vi har en tf säkchef, Elias Tapper, som har dragit igång dialoger med alla skolor. Vi ska ta fram handlingsplaner. Vi är inte duktiga, men som ett första steg.

ML: Jag tror vi var ganska duktiga men har inte alltid dokumenterat det. Vi håller på att bygga en helt ny säkerhetsavd. Det täcker alla områden. Det kommer bli bättre. Vi ska hitta sätt att dokumentera.

E: sen är det lite olika intressen. Vi har en kille NN, han kan rabbla standarder mitt i natten. Han är certifierad.

C: inom verksamhetsstödet, hanteringen av dokument, genom registraturen. KTH har informationshanteringsplaner etc som vi inom stödet säkerställer att vi följer på respektive skolan. Vi har registraturen och vårt ärendehanteringssystem förstås. Numera också en avtalsdatabas på KTH med forskningsavtalen. Håller på att

implementeras på alla skolor. Där finns mycket regelverk och riktlinjer hur vi ska hantera dokumentationen. Möjlighet att sekretessmarkera om det är såna krav, t ex inom forskningen.

E: Tre ben som vi brukar prata om. It-säk, fysisk säkerhet och så registraturen med de adm cheferna. Inte så centraliserat på samma sätt som it, men på väg bli iom samgåendet.

NN: Iom med samgåendet kan det bli så men just nu är det respektive skola med stöd från det centrala.

E: Där träffas ju mycket av RAFsarna också, Riksarkivets föreskrifter. De hjälper oss. Där känner vi att vi ligger ganska väl på registratursidan.

NN: Vi har ju en gemensam administration, sen de lokala som vi representerar. Det speglar ju det centrala. Så samarbetar man, man har en funktionsansvarig i varje, kompetensutbyten i nätverk.

E: en av huvudtankarna med de här skolororganisationerna. Stora resultatenheter, vi kan ha ekonomi på plats, registratur... det är tillräckligt stora enheter. Tidigare 150 inst då var det inte lika lätt.

Vi har tagit del av riskanalys, en viktig del av årssnurren. Mycket av de risker som finns när det kommer till forskningsdata finns ute i verksamheterna, skolorna, institutionerna, forskningsprojekten. Görs det riskanalyser på skol- eller inst.nivå? Om inte, hur bidrar ni med input från er verksamhet till den centrala riskanalysen som görs?

C: riskanalyser görs på skolnivå, inte säker på om det görs på inst-nivå. Det är en systematik inom KTH. Vi ser till att vi samlas och då kan prefekterna vara involverade förstås, alltså inst-cheferna, för att bidra till dem.

Görs det på alla skolor?

NN: Prefekterna deltar i vår analys.

A: När du säger forskningsdata skulle jag vilja säga att det görs vi ansökningstillfället av den som söker projektet. När man går in och ska söka, så kollar man vad som krävs av t.ex. Vinnova om Energimyndigheten. Riskanalysen börjar redan där. Ska jag öht söka det här projektet? Vi gör en väldigt stor gallring redan där. Sen när man får sitt projekt skriver vi ett avtal. Vi tar inte emot det projektet förrän våra jurister har granskat. Genom det här systemet CASE som är helt fantastiskt. I princip görs riskanalysen görs bottom-up. Vår återkoppling till juristerna, som styr de här excel... avtal. Det är inte så att vi på toppen vet vad som är bäst.

Skulle ni säga att ni har koll på alla forskare?

A: Sen CASE infördes, det nya systemet, startar vi inte ett enda projekt om inte verksamhetskontroller gjort koll.

F: det är ju implementerat när det gäller våra kontrakt. Vi skulle fortsättningsvis kunna titta på vad det är för typ av projekt vi lägger in. Om det är säkerhetsklassat

skulle vi kunna lägga in en not om det. Så att vi höll ordning på de projekten lättare. Det är väl nästa steg i det här. Då kan man också dra ur det ur systemet och få statistik. Men det är under implementering. Själva systemet är igång, alla kontrakt ligger där, men vi håller på... man kan använda kan det lite... hållbarhetsmålen t.ex. har vi klassat in där. På samma sätt skulle vi kunna använda det när vi säkerhetsklassade våra externa projekt.

C: När juristerna granskat avtalen gör de alltid en bedömning inför signering. Det tar vi vid skolorna stort stöd av. T.ex. ngt vi måste ta hänsyn till, hantering av dokument eller liknande, sekretess-. Vi får bedömningen av juristerna tillbaka till skolan om det är ngt.

Kanske dum fråga, men hur funkar det med basanslaget, om man inte har extern finansiering har man väl inte avtalen? Även där kan det väl finnas risker?

A: Men vad används de till?

F: Basanslagen används oftast för att täcka upp de externfinansierade projekten, för motfinansiering. Vi får aldrig få inte full kostnadstäckning på våra externa projekt. I princip aldrig. Finns inga fria medel skulle jag vilja säga.

D: Tror våra forskare är så inköra i det här att man behöver avtal om man samarbetar med extern part, oavsett hur det är finansierat. Vi som har så mycket laborativ verksamhet, riskanalyser är något man göra hela tiden.

A: En form av riskanalys jag kommer på är uppdragsforskning. Där har vi en väldigt bra riskanalys bland skolchefer och jurister. Jag har varit med om att vi säger nej till det här projektet. Juristen säger, den här forskaren, det här projektet, det är för mycket hemligheter. Låt dem göra som bolag vid sidan om. Vi ska inte hålla på. Det är också en form av riskanalys, men väldigt positiv för oss skolchefer. Då slipper man få en medarbetare som hamnar i ett dilemma. I värsta fall förlora jobbet... Inte så ofta. Jag har varit med om det tre gånger på tre år. Då har vi sgat nej.

F: Då är det kopplat till bisyssla. Och där finns också rutiner och bra stöd från juristerna.

A: Ja det är a och o för att vi ska kunna ta de här besluten.

Känner ni till KTH:s informationssäkerhetspolicy och MSB:s föreskrifter om infosäk?

F: Ja jag känner till att de finns... Ungefär så.

A: MSB blev vi väl varse i mars för två sedan i samband med pandemin. Då började vi jobba med MSB:s mallar när det gällde hur vi skulle hantera personal. Det var första gången vi reflekterade och använde skarpt. Hela KTH.

I vilken grad lyfter era chefer centralt informationssäkerhetsfrågor i möte med er?

A: De senaste tre åren har vi haft Säpo två gånger på strategisk ... Vi har haft individuella skolmöten med Säpo och bl.a. Stefan Östlund kring doktorander och forskning och säkerhet. Vi forskar mestadels med doktorander, vi lärare forskar

litegrann, men hinner aldrig skriva artiklar... Jag har varit på KTH sedan 1998 och det var under Sigbritt Karlssons ledning det började komma in.

E: På det övergripande har vi FISKEN, den övergripande riskanalysen. Man ställer mot verksamhetsplanerna, vad kan äventyra dem? Historiskt hade vi Kammarkollegiets försäkring, då hade vi 11 områden. Vi hade dubbla basbelopp ut mot verksamheten om man inte gjort riskanalys, då fick man lägre. Det var ganska bra. Men har fallit litegrann i glömska. Sen görs det också på arbetsmiljösidan vid större förändringar, sen ner till.. du får ju inte göra kemilab om du inte gjort riskanalys. Man får det ner till mörken. Vad säger du Rosa som är kemist?

B: sen studenttiden har man fått göra riskanalyser.

E: Jag föreläser om riskanalyser. Det man glömmer är det totala samhället, leverantör som levererar patchar, höjt nivån, nu har vi civilplikten. Genom att skicka vicerektor deltar vi i det stora, inte bara för KTH utan det totala.

Vi har läst mycket styrdokument. Där står att det ska finnas en informationssäkerhetsansvarig på varje skola. Ni skolchefer kanske vill svara på den, har ni ngn sådan ansvarig?

NN [tror BB]: det är jag.

A: Vi har inte en utpekad ansvarig. Det som är administrativt hamnar på Kristina, sen är det vi skolchefer och prefekter. Vi har inte utsett ngn speciell person. Däremot fysisk säkerhet, då har vi funktionsansvarig för brandfarlig miljö, har att göra med fysisk säkerhet. Men inte it, där litar vi vår gemensamma upphandling av datorer centralt.

E: Du har kommit till 72 olika dataslag jag har kommit till 200. Det är ganska många man ska utse.

A: det blir så, en skola med 700 personer ska utse 200 som ansvarar... skulle inte göra annat.

Har forskarna förståelse för om det blir ett nej, eller lite krångligt? En del vi pratar med säger snarare att det är positivt om nån snor min data för då är jag ju en framgångsrik forskare... Hur hanterar ni de dilemmana?

D: Under projektets gång så är alla måna om att hålla data hemlig, kan vara saker man vill kommersialisera, patentansökningar. Tror alla är måna om det. Sen när projektet är slut vill man publicera så att alla kan ta del av. Olika faser.

B: Tillgängliggörande är också en del av infosäk. Viktigt bedöma vilken nivå av tillgänglighet som är rätt. Rätt typ av data vid rätt tidpunkt. Det tycker jag finns en stor förståelse för när man pratar med forskare och doktorander. Hög konkurrens, man vill hålla för sig själv tills man publicerar. Då är regeln att det tillgängliggörs, men det finns undantag. Inte nåt som är okänt.

A: I doktorandavtalet som ni fått ta del av står att doktoranden ska ha chans att publicera öppet. Tror forskarna jobbar i en kultur – om man inte sköter sig. Jag

fick ett sånt mejl förra veckan. Det var en forskare som hade gjort någonting utan att meddela företaget. Nästa gång får den forskaren inte vara med. För att vi ska överleva måste vi skärpa oss. Jag tror det finns en stor medvetenhet bland forskarna.

E: den här typen frågor döljer sig både i etikprovningen och konsekvensbedömningarna, de dyker upp lite här och var och marmoreras flera företeelser.

B: Och datahanteringsplaner.

E: Vi pratar även om de individuella studieplanerna.

A: En framtida sak skulle kunna vara, om man får en doktorand, lägger man in i CASE skala 1 till 5. I studieplanen, hamnar du på en 3:a måste du kommentera. Det skulle kunna vara en framtida förändring som är lätt. Kanske bara 5 % av doktoranderna som behöver agera. Kan ju inte göra så att alla ska behöva göra nåt om det inte är relevant. Det ser vi i avtalen från början.

Om vi går tillbaka till rollerna, kan du berätta vad som ingår i din roll?

C: Det är lite kopplat hur vi organiserat oss. Vi har en utpekad person man kan vända sig till. På ABE-skolan har vi valt att ha ett avtal med IT-A, it-säkerheten. Där har vi en it-samordnare som är mitt bollplank. Sen har vi naturligtvis registraturen, hur vi organiserar oss kring den hanteringen. Och vår avtalskoordinator som har kontakt med juristerna. Om det är nåt som inte fungerar kan jag behöva komma in, vara i kontakt med juristerna. Vi involverar alltid prefekten och ev avdchefen och forskaren. Sen naturligtvis alltid ett stöd till skolchefen. Mer en koordinerande roll. Vi kan vara vägen in, från forskare till it-koordinator. T ex kring att hantera stora forskningsdatabaser.

Hur ofta kommer forskare till dig och ber om stöd?

De går ofta till avtalskoordinatorn först, första kontakten. Avtalskoordinatorn kan ta kontakt med mig, vi sitter och bollar hela tiden. Jag tycker det är positivt att vi hela tiden kan förbättra rutinerna. Vi stöttar forskarna att göra rätt från början genom information på intranätet, delta i ATP:er (arbetsplatsträffar). Försöka ge dem info i ett tidigt stadium, veta att man ska vända sig till Rosas tema t.ex. i datahanteringsfrågor. Det är jätteviktigt. Se till att vi bygger upp en organisation som möjliggör att vi kan hantera informationssäkerheten.

Vad tycker ni att ni kan förbättra i informationssäkerhetsarbetet på era resp skolor? Eller tycker ni att saker fungerar så bra som de kan göra?

NN [en adm chef]: Jag tror alltid man kan informera ännu mera. Vi skulle kunna gå ned ännu mera på institutioner och avdelningar och ge stöd.

Kring vadå?

Vad man ska tänka på. Amelie eller Per beskrev det här i ansökningsfasen, det är då man ska göra alla de här ställningstagandena. Att få stöd där vart man kan vända sig om man behöver.

A: en av de svåraste sakerna är våra studenter som gör exjobb, iaf på ITM-skolan. På ABE-skolan tror jag det är väldigt vanligt att man gör det utanför KTH. De som jobbar och får lön från företag, men ändå är KTH-studenter... den säkerheten är svår. Handledarna kan titta på exjobbet, precis som en artikel kan inget publiceras som är hemligt. Men det finns inga avtal där, det slår mig när vi sitter och pratar. Får vi ett enkelt avtal som för doktorander, då kan vi åtminstone säkra att i de 5% av fallen det går fel, då ska det inte hända. Men vi har säkerhetsklassade examensarbeten. Kristina hur var det? Fem år. Istället för en lång lunta behöver man bara fyra sidor. Det ska stå nåt, "efter fem år är det här examensarbetet tillgängligt, kontakta personen på företaget", inte på KTH. Där känner jag att vi kan bli bättre genom att ha ett enkelt avtal.

För exjobb, de behöver inte heller etikprövning eller?

Nej, de är ju inte anställda, de är ju som privatpersoner i den aspekten. Det är lite knepigt. Vi får mycket frågor från studenter kring data och publicering. De vänder sig ofta till biblioteket för stöd iom att de inte är anställda.

E: det är ett bekymmer. På it-säkerhetssidan, vi är service provider. Tillåter dem att ha resurser hos oss. Vi kan inte utan vidare kliva ned i en hemmakatalog och hämta saker, det är inte självklart. Finns det en polisutredning bakom går det. Vi kan inte själva... t.ex. om nån gömmer sitt exjobb eller sin information. Men det är stor skillnad på studenter och anställda.

B: Nu finns det bra rutiner att publicera exjobben i DiVa.

Mycket data på era institutioner, vad ser ni för skyddsvärden?

A: På den adm sidan är det väldigt viktigt att det inte läcker ut personinformation. Det tycker vi att vi har ganska bra koll på.

NN: Ja GDPR-hantering.

A: På ITM-skolan håller vi inte på med så mycket kärnkraftsforskning, heta områden. Några få, forskare som är ute på företag och får tillgång till en stor datamängd. Men man låter dem inte få det via mejl, det är it-avd på företaget som ger personen. Men Life Science, CBH, ni måste ha en mardröm med alla de data som genereras där...genomer.

D: Forskningsdata är av väldigt olika karaktär. En del är väldigt mycket data. Mycket av sekvenseringsdata är...

B: Där finns ju också väldigt etablerade forskningsinfrastrukturer som har rutiner och processer för att ta hand om det här som varit igång sedan 1970-talet. Det finns rutiner i forskningsområdena.

Ni nämnde några saker som ni skulle kunna arbeta med bättre. Hur upptäcker ni brister och felaktigheter i hanteringen av forskningsdata och informationssäkerhet?

A: som jag sa tidigare, i mitt fall har jag upptäckt det för att jag blivit kontaktad av externa företag. Det är det vanligaste. Att vi har sagt att så här ska vi göra, så gör vi inte det. Men det är inte vanligt, för vi har en kultur som jag sa tidigare. Sköter vi oss inte, då är det ingen som vill samarbeta med oss.

H: Jag tror inte det har hänt.

NN [adm chef]: Vi har inte den erfarenheten. Det är det här med bisysslor och man uppmärksammas på det. Måste se till att ta fram **mitigation plans**, se till att vi har ordning och reda i uppstarten av projekten. Jag har inte varit med om en sådan situation under den tid jag varit här.

Genomförs det informationsklassningar av information och data som genereras av i forskningsprojekten på era skolor? Är ni bekanta med informationsklassning?

A: Litegrann. Min erfarenhet från ITM-skolan – nej. Vi hade tf säkerhetschef här, då diskuterade vi runt det här. Slutsatsen var att ingen på ITM har sådan info som jag tror du tänker på. Kan tänka mig science och när ni träffar skolchef där, de har ju kärnkraft...

E: Sen finns det ju med. Ex om vi samarbetar med SJ eller FOA. Ofta den andra sidan som kravställer. Då blir det dubbelarbete. Det finns ju med där, både risk och klassning, t.ex. SJ.

Men för att kunna veta, Per, som du säger att ni inte har.. då måste man ju göra en klassning?

A: Jag tror det kommer underifrån, när vi skriver våra forsknings... det är där vi tänker till. Då säger företaget, nej det ni tänker göra, det tänker vi aldrig ställa upp på. Vi vill inte lämna ifrån oss den här data, så då stoppas det redan innan det drar igång. Det är min erfarenhet. Jag har varit med om det. Det här är för känsligt, det vill vi inte jobba med. Absolut inte med Europa eller södra Europa, då släpper vi en massa info till våra konkurrenter. Det gallras bort.

B: vi har våra riktlinjer för forskningsdata sedan 1 jan 2021. Ganska nytt. Datahanteringsplan, Kontrollfrågorna där är ju av typen som ligger till grund för infoklassning. Finns det nån IP i projekten, hanterar man känsliga personuppgifter, finns det andra etiska och juridiska frågeställningar att ta hänsyn till. Vi vill inte bara ställa krav. Vi har workshops tillsammans med forskare där de kan ställa frågor kring det här. Underlaget finns där i datahanteringsplanen. Men inte infoklassning enligt MSB:S föreskrifter.

F: Säkerhetsfrågorna på ett annat vis aktualiserats de senaste 2 åren på KTH, vi har alltid hanterat det men vi pratar mer idag. Säkerhetschefen har varit ute i ledningsgrupperna och gjort analys tillsammans med prefekter och skolchefer. Nån typ av riskanalys, han har gått igenom, vi satt 4-5 timmar och gick igenom. Vi har hanterat det tidigare, men idag blir det mycket tydligare. Ledningen går ut, vi

har tagit en omstart. Började väl med enkäten som gick ut när vi blev intervjuade. Det var uppstarten för kanske 2 år sedan.

Vem intervjuade?

Det var väl externa personer. Efter det har frågorna aktualiserats. Tagit det i ett ledningsperspektiv ned på våra ledningsgrupper. Workshopen, men också besök av Säpo och säkerhetschefen. Informativt, saker jag inte hade tänkt på, sen är frågan hur tar man det i nästa steg. Det här är ofta kopplat till kultur, nationaliteter, känsliga frågor att driva. Hur vi ska informera för att inte peka ut medarbetare. Vi är inte framme, gjort ett jobb de senaste 2 åren. Inte perfekt, jag tror skolorna sinsemellan komma överens om rutiner och jobba tillsammans, kopplat till stödsystemet. Där man t ex bygger CASE. Systemen ska inte styra oss men gör ju att man börjar diskutera frågorna.

Avsätts några särskilda personella eller finansiella resurser för just infosäk och datahantering på era skolor, budgeterat?

NN: Nej men det ingår i uppdraget vi har.

NN: det är precis som Johanna sa tidigare. Vi har ju 100% avtalskoordinator, dokumentsamordnare, infrastrukturansvarig, it-samordnare för att säkra att vi ska kunna ge stöd. Det budgeteras det ju för.

A: På sätt och vis är det projektledaren som skriver ansökan, och reda där lägger man tid. Då måste man tänka på frågorna.

NN (adm chef): Så ingen specifik budget mot säkerhetsfrågorna, ingår i den budgetering vi gör inom stödverksamheten tekniskbidraget.

E: den administrativa säkerheten är stärkt här, för här finns ju budget, givet att det är kravställning från flera håll.

Finns det stöd hos era chefer för de här frågorna om ni inte vet hur ni ska hantera de här frågorna? De adm cheferna då, för skolchefernas chef är ju rektor. Ni har förstå mycket att tänka på som skolchefer, breda ansvarsområden. Svårt hålla koll på allt. Finns det stöd som ni behöver centralt?

G: Ja jag har bara varit med om ett specifikt fall som rörde infosäk. Då slutade det med att den där personen [pekar på PL] blev inblandad. Svar ja. Vi ska inte prata detaljer. Men nu har vi en ny chef som precis har börjat. Jag har en känsla av att nya rektorn kommer vilja stödja och jobba vidare med det här.

D: Jag är ju väldigt ny, efter 2 veckor har jag inte behövt...

Då kanske stöd är extra viktigt?

D: Tycker vi har bra stöd centralt. Rosa, Patrik, andra personer.

F: jag bottenar inte i alla frågor, jag har stöd av avtalskoordinatorer. När jag behöver hjälp får jag det. När jag inte bottenar i en fråga finns stöd att tillgå.

Genomförs det några utbildningsinsatser på era skolor för medarbetare på era skolor ?

A: det är det vi gjort med Elias som du berättat om.

F: Ja första steget. Sen hur man bygger det och tar det vidare...

C: På ABE-skolan har vi de utbildningsinsatser som Rosa beskrev, seminarier regelbundet. Nån gång per termin bjuder vi in för att möjliggöra för forskarna att få stöd. Vi har det lite löpande i verksamheten.

B: det är väldigt bra för alla handledare och doktorander, då når man brett.

Och folk dyker upp också?

Ser lite olika ut. Vi har kört med Zoom nu då får man större anslutning.

F: Vi har säkerhetsfrågor i ledarforum i vår där vi bjuder in samtliga, hjälper Elias oss att hålla i det eftersom vi inte bottenar riktigt. På så sätt jobbar vi med frågorna informativt.

Ledarforum?

F: På ITM-skolan har vi det, vi bjuder in alla enhetschefer och har olika teman. Ett är säkerhet.

NN (adm chef): Det planeras väl också för utbildningar kring **ansvarsfull** internationalisering. Vi väntar på information, vi kommer rulla ut.

F: Även kring bisysslor.

Hur skulle beskriva den generella kunskapsnivån om informationssäkerhet och hantering av forskningsdata är på skolan, forskare?

F: medel – låg, det är väl det vi ska jobba på nu.

A: På nivån om man skriver ansökan reflekterar man över om den här forskningen har nåt med info-säk att göra. Några grupperingar på flera skolor som kan lite mer. Kärnmaterial, drönare. De är medvetna för när de får sina avtal står det.

Mycket **ansvar** på den enskilde forskaren att hitta informationsriskerna i ansökan. Hur ser ni på det?

F: Det krävs stöd, alla kan inte bli bra på allt.

D: Man får ett visst stöd när det gäller avtal, när man skriver datahanteringsplaner. Man får ju hjälp att tänka till.

A: bra ex med **ansvarsfull** internationalisering, jag har bollat med Stefan (vicerektor internationalisering) 5 gånger kring svåra samarbeten. Ska man samarbeta med den här högskolan i det här landet och på vilket sätt?

Vad för typ av stöd tror ni forskaren behöver?

F: Det de får idag, men vi behöver uppmärksamma det. Medvetenheten.

C: De måste ju få information om hur de ska hantera sin data. Vi försöker tillhandahålla genom intranät och informationsinsatser, de kan ju inte veta att vi har ett ärendehanteringssystem på KTH om ingen berättat det...

NN: speciellt för de nya.

A: kanske en lathund. När man går in i nytt projekt. Är det nån säklass, 1,2, 3, 4, 5 som vi definierat tillsammans. Är den då hög. På den externa sidan sitter inte heller alltid proffs. Då kanske våra forskare behöver stöd "tänk på att fråga det här företaget om jag har den stora datamängden".

F: Vi har intropaket när vi anställer. Kanske kan lyfta detta där också.

ML: en ska vi börjat göra iom det här samgåendet forskningsstöd är en sådan fråga vi genomlyser nu. Det är RSO, biblioteket. Tittar på allt från utbildningsinsatser till hur man stöttar forskare. Jättestort område, går in i allting.

B: RSO har tittat på var behovet är som störst. Landade i nytt projekt, ffa **Kommunikations**avd. Bl.a. intro för nyanställda. Förbättringsarbete som pågår.

E: Vi har etablerat sedan ngt år. Vi samkör olika funktioner, forskningsdata och Säk, registratur och personuppgifter/dataskydd. Vi kan inte skylda på varandra. Vi börjar identifiera, kan ta det vidare. Sen har vi omöjliga uppgifter. Transkribering, intervjuer om sexuell läggning Iran. Det går inte att hantera. Det är bara att låsa in. Vi har kärnkraftssäkerhet samarbete med FOA. Bara att låsa in.

B: Det som är väldigt bra är att vi samarbetar väldigt nära. En gång i veckan. Så att det inte kommer in ett ärende till oss som inte ni får reda på eller tvärtom.

F: KTH gör en översyn inom alla stödområden. Jag kan inte rabbla alla sju. Ekonomi, Utbildning, HR, **Kommunikation**, Forskning, vi gör en genomlysning tillsammans. Då kommer frågorna aktualiseras. Men där sitter inte vi med.

Nån speciell översyn som görs just nu?

Ja hela KTH:s verksamhetsstöd. Forskningen också. Då kan frågorna aktualiseras.

B: det var det Fredrik Oldsjö berättade om förra veckan.

A: vi skapade Ukrainagruppen. Det var ett ex hur vi kunde jobba proaktivt. Den gruppen lever kvar på halvfart.

Vad tycker du saknas för att kunna bedriva ett bra arbete kring informationssäkerhet och hantering av forskningsdata enligt föreskrifter och interna riktlinjer? Vårt mål är ju att det ska bli bättre.

H: Jag är så ny, bara 2 veckor. Men vi har väl fungerande rutiner och strukturer. Jag vet vem jag ska gå till. Inget att tillägga.

D: blir bra med ny sakkchef. som kan samordna

A: exjobb, nån avtalsmall. Plus nån markering i CASE att det finns säklassade info. Då kan vi se, är det 5 %, 10%? D kan vi reagera.

E: Vårt vanliga mantra, MSB:s föreskrifter *ej* **anpassade** för UoH. Vi har haft en arbetsgrupp som arbetat för att justera för att de ska vara rimliga för oss. På vanlig myndighet ok, men inte forskningsdataområdet. Driftreferens och testsystem, skulle tredubbla vår forskningsbudget rakt av. Inte rimligt. Måste finnas **anpassning** för vår verksamhet.

Nåt ni vill tillägga som vi inte pratat om?

Nej.

Är det ngt känsligt vi pratat om?

A: Nej, bara de där dokumenten.

Intervju KTH5

Datum: 2023-01-16

Plats: KTH

Deltagande

KTH:

It-chef, it-säkerhetschef tillika Chief Information Security Officer, koordinator forskningsdatastöd

RiR

- Sara, Josefine, Ludvig

Introduktion av Sara

A: Vi har ett infösäkarbetet som är väldigt bra för att vara ett lärosäte. Mycket tack vare C. Om vi inte hade haft henne hade det varit värre. Det stora för mig är kulturen på KTH. Approachen som vi har är att varje forskare har bäst koll själv på sina data. Så man måste utgå från det, det är vår nya approach som nästan ingen annan förstått på samma sätt.

Hur skulle du beskriva att den processen går till, att man försökt vända synsättet?

A: En del är att när det varit olika möten och sittningar kring lagringslösningar, t.ex. med SUNET, då kände vi att man saknade perspektivet forskare och perspektivet livscykel och pratade mer om att det är svårt att göra bra tekniska lösningar. Då hörde jag också i församlingen "hur ska vi göra med det här, det utgår inte från forskarna". Då kände jag att "oj vad rätt det här är". Det var en indikation för mig att vi måste vända det. Sen har det fortgått, jag har försökt vända på perspektivet. Det blir väldigt tekniskt, Microsoft m.fl. är väldigt instrumentella för att vi ska kunna infoklassa. En hel del av den här informationen

är väldigt komplicerad, informationen kan förändras över tid beroende på vad som tillkommer. Jag känner att ni (R. m.fl.) verkligen jobbat med att nå ut till folk. Man har samlat flera folk, alla de funktioner som behövs, har ett tvärfunktionellt arbetssätt. Och vi ska stärka det ytterligare. Filosofiskt och strategiskt känns det ganska bra. Har bra förutsättningar för att bygga infrastruktur. Det är förståelsen för vad det är för arbetsprocesser och för verksamheter och data som ska snurra, hur de här olika kompetenser ska jobba tillsammans, som är avgörande för hur vi sätter infrastrukturen,.

Hur länge har du varit i din nuvarande position?

A: Sen 2001. Har jobbat ganska länge, ute med forskare. Jag upplever genom åren att vi har ett högt tryck på att var nogsamma. Kanske lite för nogsamma. Tycker nog att det fungerat. Forskarna är väldigt duktiga på att hålla koll på dessa frågor. Sen har det på senaste år förändrats iom att man behöver lagra större datamängder. Sen infrastrukturmässigt att mappa det här behovet av infrastruktur.

Vet forskarna var de får lagra datan?

A: Tror de är ganska försiktiga oftast. De som jag varit i kontakt med som kanske är lite slarviga i allmänhet, men det finns ett grupptryck att göra det här arbetet ordentligt, från sina kollegor. Sen har det blivit lite mer komplext nu. Där kommer MSB på skam. Om man ska vara mer precis, och verkligen göra en infoklassning, så är det svårt när alla kompetenser har olika perspektiv. Men tycker ändå det fungerar bra.

Hur skulle MSBs föreskrifter... om man skulle anpassa dem, så de mer matchar sektorn?

B: Vi har ett dokument, vi har haft en arbetsgrupp. Förordningen 2020 väckte detta. Vi har synpunkter på förordningen. Man agerar på en internationell arena. Kulturer och bakgrunder och hur man ser på överhet... folk som blir hotade hos oss. Vi får ägna tre möten för att förklara att polisen är snäll.

C: språkfrågan... allt ska vara på svenska. Vi har en hög grad av internationalisering, det är inte ändamålsenligt att ge information på svenska till en person som inte kan svenska. Vi behöver ofta översätta till engelska. Och många av föreskrifterna finns inte på engelska.

A: jag försöker få till att gå ifrån infrastrukturperspektivet och jobba med informationsförvaltning och systemförvaltning. Har man koll på det har man bra koll. Ungefär som teknik – uppgraderar man sina program och så där så har man bra IT-säkerhet. Det är det perspektivet man ska ha. Kan känna att MSB:s föreskrifter blir väldigt instrumentella. Blir lite så här, "kan ni garantera att det inte finns en data som har kommit iväg nånstans". En del är ju att vara tydligt, en

annan är att det ska finnas förståelser för vad det här handlar om. Inte minst handlar det om... vi vill ju att flera kompetenser ska integreras, ett servicestöd som hänger med i hela arbetsprocessen – då behöver man ha koll på förståelsen. Diskussionen ute i landet är att experter ska göra riskanalysen... men vi vill jobba med att de som ska göra riskanalyser faktiskt förstår vad de gör. Och när ni (R och P) har jobbat så förstår de ju nästan inte att de har gjort en riskanalys, för att den är så instrumentell.

B: Det här Excel-arket som skickas runt, olika färger, det är som motsvarande till en miniräkning när man skriver tenta. Vi har ju kvalificerade handläggare, det finns ju ingen som jobbat kortare än 10-20 år, då kommer det ut ett dokument med en totalbedömning. Det är inte bara... det är juridik och dataskydd, en helhetsbedömning. Så det är på en helt annan nivå. Nu har vi sagt att vi ska skicka med ett sånt där Excel-ark också.

A: det är lite grann utmaningen... mycket av min personal är väldigt duktiga på det här instrumentella. Men också förståelse... är den viktigaste ambitionen. Och att vi integrerar stödet. Det är det vi gör, man tar dom personer som behövs för att genomföra olika uppgifter och kunna ta hand om informationsförvaltningen.

Vem är din chef?

A: Kerstin, UD.

Hur mycket kontakt med henne?

A: Ganska ofta, nästan dagligen. Hon är väldigt noggrann med att IT är viktigt och att infosäk är viktigt. Hon förstår också problematiken eftersom hon varit på regeringskansliet. Den här diffen i hur man adresserar frågorna.

A: delegationsmässigt har hon varit väldigt bra från början. Delegationerna. Se till att vi får rätt befogenheter. Att det är tydlighet i det. Det krävs kanske att man gör upp med flera. Det är över hela fältet, inte något speciellt område.

Avrapporterar du också direkt till rektor? Till styrelse?

A: Till styrelsen har vi behövt rapportera en hel del. Men den tidigare rektorn har inte varit så engagerad i infosäkfrågor.

A: det är inte så mkt formella kontakter, utan typ att man äter lunch. Ganska informellt.

Har det spelat roll att tidigare rektor inte tidigare var så intresserad?

A: Kanske inte var så insatt i de här frågorna. Det tror jag spelar roll, någon roll.

A: digitaliseringsstrategin handlar om att kommunicera ut de här grundläggande värderingarna – att skapa en kultur. Om man tar den på ledningsnivå så är det det här som ska driva kulturförändringen. Men det är svårt att ändra beteende, arbetssätt. Om man förstår hela sammanhanget så är det väldigt bra.

B: vi har också en vice rektor för digitalisering.

Skolcheferna sa att det fanns en bra kultur i deras verksamheter, delar du den uppfattningen?

A: Ja. Det är ett antal som är lite längre fram. Men folk har oftast bra koll själva, sen vill ju vi att det ska bli bättre. Egentligen har det inte bara med infosäk att göra, utan det handlar om digitalisering överlag. Vi är extremt lösningsorienterade. Ofta är de här lagringslösningarna inte problemet. Utan vi behöver lyfta oss ur det här lösningsorienterade perspektivet. Fördelen är att vi kan göra egna saker, och vi påverkar SUNET. Nackdelen för många andra lärosäten är att de inte kan göra det. När vi pratar om efterlevnadsstöd så är forskningsingenjörerna och forskarna – de ska ingå i arbetet – det är ett tvärsektoriellt arbete.

En aspekt i MSB:s föreskrifter är hur LIS är integrerat i lärosätets befintliga processer. Vad finns det för utmaningar där?

A: vi gör ju ett väldigt bra jobb. Vi tappar legitimitet i att man gärna vill gå tillbaka till det instrumentella, att man gjort det, man har det där Excel-arket.

B: vi har väldigt bra klimat med skolcheferna och de administrativa cheferna. Men vi hoppas att det nya verksamhetsstödet, att det ska bli skarpare ledningsstöd. Ingen annan har t.ex. flyttat in arkivfunktionen under IT.

A: vi är 140 pers.

Vad finns det för utmaningar att ha central IT?

A: Att det är svårt med struktur och att det blir svårt med nära stöd. Vi är väldigt måna med att kunna stödja direkt. Samtidigt måste vi försöka rationalisera det – tror inte andra lärosäten har så mkt faktiskt stöd till forskarna.

Har ni kontaktpersoner gentemot skolorna?

A: Vi har IT-samordnare hos oss. Nästa steg är att få in någon på strategisk person som kan planera projekten.

A: men mycket hänger på att jag fått större mandat i delegationen. Och att kulturen har förändrats.

B: om man är ute på fältet och pratar med forskarna, att komma närmare dom. Mjuka upp samtalet lite. Det känns inte som att vi har tunga konflikter i verksamheten, vi har dialog.

A: det här med att det är **centraliserat**, vi har ett arbetssätt. Vi går ner och gör överenskommelser med var och en – sen när vi är klara med det har vi fått en dialog, då kan vi ta upp det på en aggregerad nivå och göra skolöverenskommelser. Vi jobbar jättemkt med förståelse.

När du säger gå ner till var och en?

A: ja, på prefektnivå.

Hu förhåller sig era respektive **roller till varandra (H och P)?**

B: det är det här med rapportering, linjen. Vi täcker för varandra, om vi behöver prata med eldningen, med SUNET t.ex.

A: rent den här gängse synen var en infosäkschef ska ligga... nu ska vi fram en ny säkchef här. Den är svår att hantera om man ska integrera sin verksamhet. Poängen med jag och P i samma organisation är att vi ska kunna jobba med att integrera IT-säkerhet hela vägen. Om vi har personer, om P eller nån skulle sitta och tala om vilka krav man göra på beställningar... vi har kommit fram till att det är en ganska dålig idé. Man förstår inte uppgiften om man inte jobbat med den tillsammans. Man jobbar iterativt och förstår processen tillsammans. Så oss emellan har P och jag gjort upp en ordning för vad som ska rapporteras. Sen har vi en strukturerad uppföljning, kanske veckovis, beroende på.

B: det är frihet under **ansvar**. Jag kan inte spring runt och stänga av användare osv hursomhelst. Så där har vi gjort en distinktion. Det är för att avlasta.

C: en reflektion när jag läste MSB-föreskrifterna... de är väldigt separerade. Men arbetet ska ju integreras, de litar inte riktigt med hur arbetet ska fungera.

B: nu har 25-30 mnkr gått till SUNET, för de jobbar operativt med det här. Så de kanske inte på MSB har kunskapen om hur det fungerar i verksamheterna.

A: det jag säger nu, målbilden och värdena, det är ju begrepp i vår värld, men inte tillämpat på infosäk. Infosäk är mkt mer linjestyrd och **ansvar** och så. Det vi säger är att vi behöver begrepp för att jobba tvärfunktionellt, inte bara säga att nu kallar vi ihop ett gäng, utan att man nästan ska ha en doktrin för hur arbetssättet ska vara.

Vad menar du med att det behövs begrepp för att jobba tvärfunktionellt?

A: Det låter ju bra att säga att man jobbar på tvärsen och tar in dom vi behöver. Om vi vet vad vi pratar om, fine, men om vi ska kommunicera det så blir det lite så

här "jaha ni sätter ihop lite folk, vad är det för speciellt med det?". Istället gör man en doktrin, ett arbetssätt som förutsätter x och y. Sätta upp en gemensam flödesgång. Att de uppgifter som kommer samlas in och behandlas. Den andra delen, om man tänker agilt, så är det så att man ska sätta väldigt tydliga ramar för målsättning. Sen när det kommer till att realisera det här, då kommer grupperingar. Som kan jobba med frågorna från helt andra ramar. Good enough är det största problemet när det kommer till experter generellt sätt. Det ser jag också som en ganska stor utmaning. Det är därför t.ex. MSB... det blir inte tillräckligt... hur når vi good enough? Det tror jag är det absolut viktigaste.

Vad är good enough?

A: Att vi inte tänker att vi ska klara precis allt. Utan att vi kan bryta ner en fråga och se till att vi tar steg. Att vi egentligen utifrån olika expertperspektiv eller kompetenser, faktiskt gör en bedömning av vad som är målsättningarna.

B: ett annat sätt att uttrycka det är med riskanalyser... man måste ta vissa risker.

C: måste väga risk mot verksamhetsnytta. Man kan aldrig ha noll risk, för då har man ingen verksamhet.

A: good enough är extremt viktigt när det kommer till experter, svårt eftersom vi samlar experter från olika verksamhetsområden. Samarbetet gör att ni kommer till att våga göra bedömningar våga ta ställning. Ofta är det så att juristerna inte vågar säga vad som gäller, eftersom de tycker IT-säkerhet är oklart.

A: om vi sätter fler kompetenser så om någon inte har koll kanske någon annan har det, man kompletterar varandra.

B: problemet man sett på många andra ställen är att t.ex. dataskyddsombudet är helt ensam.

Vilka områden tycker ni är prioriterade om man inte kan göra allt?

C: Det är dom vi jobbar med... vi har gjort en effektkartläggning över prioriterade arbetsområden. Utifrån en intressentanalys, där vi prioriterat på intressentnivå. Och utifrån det prioriterat de effekter som vi bedömt har extra verksamhetsnytta.

A: läs vårt forskningsdataprojektet, det kapslar det vi vill realisera.

Är det tekniska eller administrativa?

A: det är oftast inte tekniska, utan hur man ska designa arbetet. Dataflöden. Livscykel. Ett exempel är när man har forskningsdata som inte är så känsligt i början. Men sen kommer ny data och kopplas på, och då förändras status på datan, den blir känslig. Särskilt i humanistiska och samhällsvetenskapliga så är

datan väldigt forskningsnära. Man byter inte data på samma sätt. Men på teknik och naturvetenskap delas datan mycket mer.

Har ni koll på att forskningsdatan hanteras på korrekt sätt? Eller sprids den till onödiga aktörer?

A: Det är en annan process, det är forskarna som har koll på det. Min syn är att forskarna gör det väldigt bra och att det finns ett socialt tryck på det. De som är jätteduktiga, dom som jobbar med stora datamängder, de är ganska duktiga på det. Men kan vara en resursfråga. Men de som vi fokuserar på att stödja... de som börjar få lite mer avancerade... så kul att du (R) gjort den här kartläggningen av hur målgrupperna ser ut.

Kommer ni åt det här med hur forskningsdata förändras under forskningsprocessen. Om det är något man skulle behöva... något som har varit väldigt öppet men som börjar bli... finns det rutiner för den här revideringen?

C: där har jag suttit med J.B. och börjat med en kartläggning av data under livscykeln, övergripande infoklassning. Det är inte som att vi har en typ av data här på KTH, det är ganska mycket.

Just processerna.. vid tillfälle x eller y, då bör man se över...?

C: vi ser tre tydliga faser: 1) före ett projekt statar, 2) avtalsskrivande, 3) aktiv forskningsprocess. Sen så när man publicerar resultat så ska underliggande data tas om hand och arkiveras enligt föreskrifter. Då ligger det **ansvaret** ute på skolorna. I dessa olika faser kan klassningen vara olika.

A: det som är roligt är att när vi lyfter det här i nationella sammanhang. Att vi ser det här och jobbar med frågan... vi får folk från MIT som tycker att vi gör ett bra jobb, att vi förstått grundproblemen, essensen. När vi pratar nu så är det en glidande skala. Vad är framtid och vad har vi gjort. Vi är väldigt mycket inne i att göra nu, inte vad vi gjort.

Det är vissa begrepp som återkommer. Systemägare, verksamhetsansvarig**...? Vem kan en systemägare vara?**

A: det kan vara folk hos mig. Det är egentligen något vi håller på att göra om nu. Vi har egentligen tre olika systemförvaltningsmodeller. Vi försöker minska det här till en modell, så begreppen blir tydligare. Om man tar systemägarbegreppet... det är ett begrepp som man använde på 90-talet om att den som är **ansvarig** för t.ex. HR äger systemet.. vad är det för verksamhetsnytta det här ska leverera... och sen kommer IT-sidan in i det här... traditionellt har det varit att it-tekniker, team, stödjer HR, förvaltning. Men, sen har man haft det här med PM3... nästa steg där

vi är nu så är det lite olika dragkrafter, det är agilt. De här förvaltningsmodellerna enligt PM3, systemägare. Det är väldigt icke-agilt. Vi utmanas i att bli mer agila. För att inte det här ska bli hejsan hoppas... vi har gjort en arbetsfördelning där man jobbar strategiskt, taktiskt och operativt. det är ett helt nytt arbetssätt. Det var ju enklare för KTH att ta det här **ansvaret** förut. Men nu är det så komplext. Den här informationsägarrollen, det är troligtvis något eget. Jag tror vi måste gå mer åt informationsförvaltning och inte systemförvaltning. I infoförvaltning ingår systemförvaltning som ett steg att säkra data.

Vad menas med agilt?

A: Om man nu tittar på de här agila metodhjältarna. Det bygger på att man har en tydlig struktur för vad som ska åstadkommas, en tydlig målbild. De här stora företagen som t.ex. Spotify, så handlar det ofta... man har t.ex. en VD som är otroligt produktionsorienterad. Sen vill dom att duktiga människor ska realisera det här och ha ett stort utrymme. Dom ha t.ex. gjort så att personal får göra precis vad man vill.. men det funkar inte så man har fått sätta ramar nu istället. Det är roligt.. det var så vi tänkte från början. En tydlig ram, tydliga målsättningar. Sen ska det finnas möjligheter för personal att vara flexibel. Vi ska ha synk där dom som jobbar med frågorna... de ska kunna säga vad som dom klarar och inte klarar. Så istället för att jobba runt problemen så lösa problemen. Vi vill att man ska ta tag i frågorna i grunden. Det är ett sätt att skapa olika doktriner för tvärfunktionellt arbete. Att flera kompetenser ska jobba.

Löpande **kommunikation**... man kan ändra under vägens gång?

C: vi jobbar ju i tvåveckorscykler.

A: finns en liten film jag kan skicka... Knivberg. I grunden handlar det mycket om flödesorientering, att man har koll på flödet.

Mer konkret, vilken typ av stöd behövs det för forskare? Dels kulturen, men vad för stöd tillhandahåller ni från IT?

A: dels att paketera tjänster för basbehov. Men dels också jobba med förvaltning, då även support. Vi har inte en traditionell supportorganisation som sitter och svarar. De har ju **ansvarsområden**, **ansvarar** för vissa system. De kan ge mer kvalificerat stöd. Målsättningen har varit att det ska lösa större delen av felen direkt. En utmaning är att när vi skalar upp så mkt, så kommer det nya personer, det tar tid... när vi skalar upp blir det större komplexitet. Vi vill ju helst att alla supportpersoner ska ha ett område som är deras specialområde.

Får ni indikationer på om stödet som ni tillhandahåller, om det fungerar bra?

A: vi ser det så här C: lärare, studenter, administratörer – vi har svårt att skilja bara där. Vi kan inte ha en sån förenklad syn på våra målgrupper vi ska stödja. Vi har kanske flera olika målgrupper som har helt olika karaktäristika. Man tittar på till och med på persontyper...

C: vi tog fram... man ser en forskartyp, som har ansvar för ett visst antal doktorander.

A: försöka ta det här marknasföringsmässiga... att bara dela upp och säga att vissa behöver mer stöd, vissa lite, vissa inte alls. Det blir för enkelt att säga så – det är i gränslandet där man inte vet var gränsen går. Man vill hellre prata om personer, persontyper, som drivs av olika saker. Där tycker jag ett typexempel... olika personer med olika drivkrafter. Många är väldigt intresserade av öppen data, att det ska vara fritt. Andra är mkt mer restriktiva i sin karaktär. Vi behöver vara nyanserade i det här.

Kravspecifikationer... det står i anvisningen... utveckling och upphandling, utrustning och drift och så. "Vid utveckling och upphandling ska det alltid utredas och ingå i kravspecifikationen." Vem utreder och skriver kravspecifikationen?

A: vi måste ha en process att hänga upp det på. Anskaffning är en väldigt bra process. Vi har olika kompetenser som hjälper till. T.ex. upphandling då, då görs det en plan för upphandling varje år, och man får anmäla att man har behov av upphandlingsstöd. Vilka IT-kompetenser behöver finnas. Så vi får en föraning om vad som är på gång. Ibland säger vi att det inte behöver upphandlas, det finns redan. Det mesta finns bra kravställning på. Det vi försöker bidra med är ju att när man upphandlar HR-systemet. Att man genomlyser det här från olika kompetenser. Ansvarig kallar ihop de kompetenser som behövs.

B: det finns tidigare att vi gjorde halvårsvis eller årsvis... men nu är det mer löpande. Bättre beskrivningar och bättre stöd innan. Det kan finnas flera skolor som kan ha användning.

A: man kan säga... om man tar anskaffningsprocessen så finns det ett antal problem man ska jobba med. Ofta svarar leverantören bara ja. Sen visar det att dom inte KAN göra det. Vad vi försöker ta.. när man talar om upphandlingsdelen, vi behöver ju ha en kvalitativ dialog med leverantörerna om vad som döljer sig under ytan. Det är viktigt att man får riktiga svar, och inte bara ja och nej. Det är det som processen är väldigt inriktad på. Om man är väldigt instrumentell blir det ofta bara ja och nej, vilket inte är tillräckligt.

Det här med säkerhetsåtgärder, är ni inblandade... är det liknande processer där? Vem gör bedömningar av vilka säkerhetsåtgärder som behövs? Med fokus på forskningsdata och informationssäkerhet.

A: det är respektive forskargrupp som ansvarar för det.

Så det kan se väldigt olika ut?

A: Ja

C: det är ju svårt att ge bra råd när föreskrifter säger att man ska vidta tillräckliga tekniska säkerhetsåtgärder. Var ligger då good enough? Då har vi ett förslag att vi ska samla oss ytterligare på compliance-området. Så man kalibrerar det där good enough. Olika lärosäten har landat i olika bedömningar. Det är ju en bedömningssport. Man vet inte förrän det har provats i rätten i juridiskt perspektiv.

A: just nu håller vi på att samla kring processer, samla ett efterlevnadsstöd, där vi inte bara tar inte forskningsdata, infosäk, it-säk, utan hela batteriet med kompetens som behövs. Det kommer vi försöka koppla till den formella forskningsprocessen. Det är nånting som vi bestämt. För att det ska bli tydligt så delegerar vi till någon som ska hålla ihop processen. Det som skett är att vi behöver jobba mer strukturerat i processen – där är vi chefer ofta väldigt linjeorienterade, medan forskning pågår i olika processer. Det handlar om att det inte bara är linjechefer som ska göra det, utan att vi har processansvar, processägare.

Konkret, om man har avtal som är i sin ordning, man har samarbete med extern part. Så säger dom att dom använder Dropbox, Google etc. att dom inte kan vara med om man inte använder dom. Nåt som inte är ok enligt KTH, men forskarna vill vara med. Hur gör man konkret om det här kommer till er kännedom?

A: det beror på, i vilket sammanhang.

C: det är typiskt huvudmannen för projektet som är ansvarig för var datan ligger. Så det beror på. Det är väldigt mkt som regleras i avtal i dom frågorna.

A: vår approach, allmänt, om det är någon som använder något vi inte tycker är bra. Då är vi på dom, v tittar på om det finns bra alternativ. Om vi inte kan få ett bra alternativ, då kontrakterar vi tjänsten, köper tjänsten. Det kan folk bli lite arga på, det kostar ju mer.

B: vi brukar prata om att inte duplicera datan i onödan. Ta inte hem datan och lägg på fyra olika ställen. Inte sprida datan i onödan.

A: vi biter tag i de där ärendena, vi släpper dem inte. Vi försöker få in leverantörerna, mala ner dom. Vi släpper inte. Allt vi kan tar vi.

B: vi bannlyser inte tjänster för allting.

A: tendensen på forskarsidan är att man inte vill lägga saker i molnet alls. De efterfrågar lokala lösningar och säkra lösningar. Det är det som är efterfrågan.

C: lite beroende på, öppna data per default. Forskarna som tar data från det nya weboteleskopet. Det är ett samarbete mellan 140 länder. Det har kostat 1000 miljarden. Den datan delas ju med hela världen. Den datan är ingen mening med att hålla konfidentiell. Så det är skillnad på data och data. Det finns ju annat. Rätt data på rätt plats.

A: om man ska summera... tanken är att vi har en portfölj med olika tjänster. Det är allt ifrån datahanteringstjänster, det är massa nationella tjänster, samarbetsverktyg. Vi ska ha ett erbjudande som hänger ihop på totalen. De flesta är ganska lata, så är det bara ett bra alternativ så hoppar dom bara på det. Fördelen med det är att vi också kan börja styra dom här användarna. Vi jobbar med väldigt mycket stora användarrymder.

B: vi har jättemånga olika program och applikationer, inte bara typ 5 olika program som andra myndigheter. Vi kan ha hundratals.

A: vi har en väldigt heterogen leverans. Vår IT-strategi blir också heterogen. Då har vi grupperingar som tycker olika tekniska lösningar är olika bra. Det är inte så viktigt egentligen. Det viktiga är att vi får koll på informationsmängden och kan hjälpa till och stötta dom.

Något vi inte frågat om?

A: det svåra för mig är att jag ligger hela tiden längre fram. Om vi ska tänka på vad vi gjort... vi har gjort enormt mycket saker. Eftersom det är en så stor kulturförändring vi måste göra. Vi är mkt striktare... hela Kerstins (UD) approach är att få mer planering, mer ordning. Alla dom här sakerna ska vara mkt bättre. Men ändå inte för byråkratiskt. Det skapar trygghet hos många, att få den här strukturen.

Datahanteringstjänster... det är något ni jobbar med nu? Hur långt har man kommit?

A: det är lite olika. Vi har inte så det hänger ihop på totalen. Det är ett skifte, det här har man klarat att sköta själv. Nu är tendensen att man inte gör det längre. Det krävs mer långsiktig förvaltning. Forskning är så projektorienterat.

C: det finns ingen långsiktig finansiering, vilket är en jätteutmaning för sektorn.

A: det finns en gigantisk forskningsinfrastruktur. Där tycker jag KTH har sett till att kunna satsa en hel del av forskningsinfrastrukturpengarna, att byggs karriärvägar för forskningsinfrastrukturansvariga. Så dom inte bara blir en doktorand som fastnar någonstans.

C: det har historiskt varit väldigt lätt att få finansiering för att köpa maskiner, men inte för personer som kan hantera maskiner.

A: man måste ha en organisation och ett tänk hur man ska jobba.

B: vi får ju donationer av hårdvara ibland, men den måste ju drivas också, det kostar pengar.

C: förvaltning kostar.

A: summa summarum, se till att forskningen får en mer organiserad förvaltning. Det är det viktigaste. Det är det som behövs. Det olyckliga är att den inte är alltid kopplad till linjen, den är kopplad till forskargrupper. Så troligtvis är det forskningshubbarna där man behöver en bra förvaltning. Så det är ganska enkla saker som behöver understödjas.

B: forskare är precis som med materia – de strävar efter en högre grad av oordning. Man vill ju bredda sig.

C: vi har en del organisationsforskare. Dom säger att det inte fungerar att vara auktoritär. Men stödja, reflekterande frågor.

A: vi ligger precis i att vi har varit ett medelstort företag som har blivit stort. Det går inte att känna alla, man måste ha struktur. Det är extremt viktigt. Att titta på var organisationen befinner sig i för fas är jätteviktigt.

Sara Monaco
Ange avdelning

Anteckningar intervju KTH6, 16 januari 2023

Medverkande:

Från RiR: Sara Monaco, Ludvig Stendahl och Josefine Olsson

Skolchef, vice skolchef, administrativ chef och representant från it vid Skolan för teknikvetenskap

proprefekt och prefekt, institutioner vid Skolan för teknikvetenskap

skolchef och administrativ chef för Skolan för elektroteknik och datavetenskap,

koordinator för forskningsdata, it-säkerhetschef tillika Chief Information Officer

A: Har ju gått igenom en verksamhets sammanslagning så vi är nu 1200 personer. Vi har UD som chef, det är nytt från årsskiftet. Jag och Helene gör ung samma saker. Ung lika stora som SCI-skolan men vi har fler doktorander, 600 doktorander. Omsätter ca 1,3 mdkr. 2018 skolsammanslagning, 3 skolor blev en. Fortfarande ganska nya, skolsammanslagningen tog mycket tid och kraft. 1200 på skolan, håller på att finna våra former.

B skolchef [kom senare till mötet så A presenterade henne], 2 vice skolchefer de har varit här länge. B första externrekryterade skolchefen, professor från Norge med bakgrund i elektroindustrin.

Vi är många här idag men ni som är representanter för två olika skolor, kan ni berätta lite kring hur organisationen kring infosäk ser ut? Roller och processer och arbetssätt osv.

C: Jag tror att jag redan har sammanfattat i den här gruppen. När det gäller fodata är det tre olika nivåer: KTH, skolnivå och forskarens nivå. Det mesta ledning inom infosäk i datasystem ligger under KTH:s regi, här har ni de två högsta ansvariga för det. Alla från skolan har access till den mesta informationen som ligger på nätet. Kurs som RSO ger. Alla som sysslar med data uppmanas gå den. Alla har inte gått kursen, men det finns en effort för att kunna nå... när det gäller skolnivå mer specifikt för infosäk som kan kanske tillhöra labbaktivitet, då har vi Erik från adm sidan. Kan fylla på om jag glömmer nåt.

Sen har vi inst.nivå, alla labbar sitter på inst, alla prefekter är ansvariga för infosäk här. Här har vi två representanter som kan berätta. Oscar koordinerar det hela på skolenivå.

D: Vi har väldigt decentraliserad org för det här där vi lägger mycket av ansvaret och arbetet i den miljön där man borde ha kännedom om data, de krav man har från andra intressenter och också de lokala systemen. Vi har ytterst brokig skara system och beroenden att jobba med. Där jobbar vi uppifrån ned med mycket dokumentation och mycket av det faktiska ansvaret ligger ute långt ute i verksamheterna. Kan vara nere på enstaka användare i ett givet system.

C: vår forskning är i princip helt finansierad av externa finansiärer, de flesta kräver open access for data och en datahanteringsplan. Alla VR-ansökningar som innehåller data ska ha det. Dessutom ska nästan allt vara open access. Inte allt ingår i open access, det mest känsliga och klassade data.

Berätta om fördelningen mellan dina ansvarsområden och prefekten och vice skolchef när det kommer till infosäk och forskningsdata.

C: jag delegerar nästan allt ansvar till prefektnivå, som sedan delegerar vidare till forskningsgrupper. Sedan har vi ledningsdialoger när det gäller säkerhet och riskanalys, ett par gånger per år. På ledningsnivå, i prefektrådet som är en lite större ledningsgrupp. Jag har tre vice skolchefer + Helene, vi ingår i skolans ledningsgrupp. Sen har vi en expanderad ledningsgrupp med fyra prefekter, eftersom jag har fyra institutioner. Prefektrådet träffas varannan vecka. Ett par gånger/år diskuterar vi läget och kör riskanalysen som ingår i vår ledningsrutin.

Lite mer konkret, vilka uppgifter delegeras till prefekterna? Vad är det för ansvar?

Att se till att alla forskargrupper som sysslar med data har den info och access till info som krävs.

E: Data som är säkerhetsklassad hanteras lokalt, det som hanteras på central nivå är det omvända. Sprida och tillgängliggöra data.

F: På fysik har vi nästan all kärnteknisk verksamhet på KTH. Finns en del på teknisk mekanik. De behandlat inga känsliga ämnen, men det gör vi. Nästan allt som har att göra med kärnenergisektorn, både nationellt och internationellt regelverk man måste följa. Vi är inspekterade av t.ex. IAEA, SSM osv. Vi har den kunskapen lokalt. Vi har också samordnare för kärnmaterial som rapporterar regelbundet en gång i månaden. Han sitter hos oss. Vad man får göra med data, hur man får lagra osv. Vi hanterar det lokalt, samordnare för kärnmaterial sitter hos oss. Lager av skydd. Hur känslig data är beror på vem man fått den från. Vi publicerar ingen data

Hur vet ni att de har koll?

Ingen omsättning av personal. Vi blir årligen inspekterade av de här instanserna [se ovan].

B och A: B har ingen aning.

A: i grund och botten samma som scienceskolan. Vi har 16 avd som jobbar under fyra prefekter, det ligger där. 50-80 medarbetare på varje avd.

B: it-systemen är centrala. De externa ställer krav. MSB, FOI, Vattenfall etc. kritisk infrastruktur. Vi försöker få ned antal e-postadresser. Man måste klassa e-post, kan man inte göra i våra system., på andra företag krav i nya officepaketet att man kunna klassa information. Vi har börjat med att stänga ned gamla mailadresser. Vissa medarbetare har flera mejladresser. Väntar på nya Officepaketet. Jag har erfarenhet från att jobba med kritisk infrastruktur, då går det per automatik när man ska lämna ut ett ärende.

A: Vi har ju också Centrum för cybersäkerhet hos oss.

B: många skriver sekretessavtal, de som ger data ställer krav vad gäller lagring

C: det finns en juridisk aspekt. Vi har en avtalsansvarig på skolnivå. Kopplad till RSO: Viktig aktör.

B: data vi får in, den som ger ställer krav. Om du inom projektet utvecklar data. I vanliga avtal finns skrivning om IP.

Ofta finns en styrgrupp som godkänner publicering inom ett projekt. Tre olika typer av händelser.

SB har ingen avtalsansvarig på skolan. Helene är samordnare på skolan, hon är länk till juristerna.

C: avtalen är vi ansvariga för.

B: svårighet, KTH univ här måste allt vara tillgängligt för studenter. Gör det lite mer komplicerat. En del öppet och annat måste vara stängt. Gör det komplicerat.

G: svår att komma med krav till microsoft med tanke på olika målgrupper.

Målkonflikten – hur hanterar ni den?

A: vi har flest avtal, en av juristerna på RSO är dedikerat skolan. Vi har hundratals avtal, stor vana av att ta fram. Rutiner finns, många avtal med industrin.

B: 840 aktiva projekt på vår skola, vi litar på xxx

C: många avtal, ökning med 25%. Vissa aktörer kräver dialog pga olika krav. Man ställer frågor fram och tillbaka. Mha av våra avtalsansvariga och juristerna når vi alltid bra kompromisser, det går ganska snabbt, beror också på vilka perioder vi ska skriva avtal. Vissa perioder är mer krävande för våra jurister. När det gäller datahantering har vi inte upplevt några svårigheter.

NN. jag har upplevt problem. Där det är svårt att gå i mål, de krav vi har kontra externa... Är viljan god på båda sidor kan man... Men ibland är det två parter som inte är speciellt villiga att rucka på sig. De externa parterna är stora org. Med utländska organisationer går man inte alltid i mål.

När du säger inte alltid går i mål...

Vi får se till att prata om det helt enkelt.

Då blir det inget avtal..?

C: Då blir det inget avtal. Vi går inte ner för mycket i vår kompromiss. Vi har vissa principer vi ska respektera. Men det är inte alls ofta.

A: Men det är en väldigt respektfull dialog mellan parterna. De flesta förstår ju att vi har olika utgångspunkter för universitet och företag. Man kan ha olika syn på hur resultat ska publiceras mm.

B: Och krav på skadestånd. Amerikanska företag kan ha in aspekter kring skadestånd. Om den här informationen skulle läcka kostar det så här mycket.

C: lång erfarenhet av samarbete med tex NASA, Saab mm. Vi har samarbetat med dem länge. Det har blivit standard.

A: en del strategiska partnerskapsavtal med företag. Då är processen mycket enklare att komma till ett avtal.

*Som verksamhetsansvariga är ni ju ansvariga i olika grad för informationssäkerheten. Ni är många anställda i era organisationer. Jag kan tänka mig att det finns olika typer av forskning som bedrivs, därmed olika behov av infosäklösningar. Hur får ni input från era verksamheter vad för **anpassningar** som behövs?*

B: jag som kommer ny ser inte tydligt att infosäk är delegerat till mig som skolchef i delegationsordning. Det är först i den nya från 1 jan 2023. Kommer kanske upp i kvalitetsdialogen. Joakim och jag har jobbat mycket top down, att få upp medvetenheten. Vi har ett center för cybersäkerhet, det finns en hotbild runt det där. Vi började rensa på servrar, på epostadresser. Vi jobbar ett steg framåt. Målkonflikt med univ, allt är öppet. En del är att jobba med kultur, där vissa forskargrupper. Vissa grupper har den kulturen. Jag har inte hört någonstans att det gått fel. Men det är stor skillnad mellan olika forskargrupper.

E: Proportionen mellan klassad och den som ska vara öppen tillgänglig. Kanske bara 2% som är klassad. Min bedömning är att det vore ganska **oansvarigt** att bygga upp hela systemet för den andelen. Bör rimligen skötas lokalt, annars blir det extremt ineffektivt och svårt sköta de 98%.

Hur vet ni att det är de proportionerna?

NN och B: Man tittar på pengarna. Vi ser det på kontrakten.

NN: Hur vi fångar upp det. Nu är inte jag beslutsfattare, men på tjänstemannasidan kommer frågor av rent teknisk natur upp. Man har en kravställan man vill lösa. Då får vi en diskussion hur vi ska komma vidare. Då kan vi också identifiera de behov som finns i verksamheten. I vissa fall får vi föra tillbaka det till organisationen, eller så löser vi det.

C: Det är få avdelningar med klassad forskningsdata. I slutändan ligger **ansvaret** på den enskilda forskaren eller gruppledaren. Dialogformer, medarbetarsamtal. Jag kan inte säga att vi har en rutin 2 ggr/år och frågar- det kan jag inte säga men

det är en fråga som kommer upp i många sammanhang. Men är det ett problem så kommer den upp.

B: jag har ett ex kritisk infrastruktur. Ngn vill säkerställa att ingen kinesisk forskare kommer i kontakt med viss data. Känns diskriminerande. Svenska kraftnät, FRA säger nej.

Hur hanterar ni det i praktiken?

Vi har inte lyckats rekrytera personer med svensk nationalitet som är ett krav från Svenska kraftnät. Hon känner sig diskriminerad. Hur länge måste man ha bott i Sverige för att inte räknas som utländsk medborgare? Regeringen kan hjälpa oss här. När kan man göra det efter 20 år, 10 år? Kritisk infrastruktur, bra om regeringen satte lite fokus på den frågan.

Avtal med kinesiska universitet?

B: jag har börjat ställa frågor om vi ska skriva avtal. Är det ngn granskning som gjorts, jag började ställa frågor. Om Migrationsverket säger ja kan vi inte säga nej. Vi får se till att de inte jobbar i de 2% av projekten som jobbar med skyddsvärd data. Alltid en risk.

C: Anställning baseras på vetenskaplig kompetens, vi diskuterar

Vad är känsligt? Skyddsvärden?

B: sånt som kan skada info, personuppgifter. DSO har gjort ett arbete, har kartlagt vad som är skyddsvärt.

NN: forskare som jobbar med såna data har koll på sådana.

Jag ställer mig mer frågan kring PDA, kvantkrypterad info. Kan komma propåer från Kina och Iran om att besöka. Hur man gör i praktiken kan man inte läsa sig till. Att ta in dem i våra labb och visa hur man gör känns inte alltid ok. Man skulle behöva en bättre guidning, där.

A: där skulle svenska univ kunna få hjälp av t ex säpo hur man ska göra.

B: Norska Säpo hade dialog med NTNU.

C: vi träffar Säpo och få info om vad som ska bevakas. Har träffat prefekterna också. Vi skulle vilja veta mer.

F: det finns rutiner inom staten hur man ska hantera t ex att anställa en person från Iran som ska jobba med kärnfysik.

Är det rimligt att lägga ansvar på forskarna?

B: företag etc har Iso- 9000 system, det har vi inte på KTH. Här gäller excellens. Här finns ett tillitsbaserat ledningssystem. Skulle man inför ett iso-sysem, då skulle folk lämna! Jag tror man kan lita på sina anställda, men man behöver ändå som ledare göra folk uppmärksamma på det.

Skulle man göra det man gör på svenska kraftnät – det passar inte.

G: skulle bli enormt många certifieringar

F: så många områden, att ngn på högre position skulle ha koll på det är orimligt. Man måste få ned till de som har hands on, det är de som har kontakt med aktörer som har krav på sekretess.

B: går inte ha de systemen på KTH

C: det är våra enskilda forskare som producerar data. Måste finnas rutin så att vi vet att de har den info som krävs. Det är eg våra forskare som är vår infrastruktur.

NN: Vi skulle kunna bli bättre på att stötta forskarna. Att inte alla forskare har gått info-säk kursen te.x.

A: vi har vuxit mycket, nästan dubbelt så många nu.

Risikanalys på skolnivå?

C: görs på prefektnivå. Datasäkerhet är en av nio punkter där. Det är en strukturerad riskanalys som vi gör då. Sedan kommer risker upp också.

Följs de upp också?

Ja innan vi gör nästa.

Risikanalyser på er skola?

B: ja på olika nivåer. Skola, även på projektnivå, riskhanteringsplan.

Hur kan man stödja forskarna bättre?

D: ibland dyker det upp ngn som inte har erfarenhet, de flesta har koll men för de som inte har det. Vi kan hjälpa dem bättre. Vi har mycket lokala lösningar, skulle kunna bli bättre på att hantera centrala lösningar. Förstå och tolka.

Är ni nöjda?

B: beror helt på vilken miljö man kommer från. Jag ser stora skillnader. Kan inte säga vad som är rätt eller fel.

jag tycker vi ligger på ganska bra nivå. Vi kanske borde fundera på om vi verkligen ska ta på oss vissa projekt. Blir för dyrt att säkerställa

Varför blir det projekt ibland ändå?

De drivs underifrån och upp, forskarna har starka drivkrafter att driva sina projekt även om centrala nivån inte vill.

B: ett ex. Ericsson jobbar vi med, allt ska vara konfidentiellt, det är dyrt att uppfylla Ericssons krav. Huawei ställer inga krav, allt ska vara öppet

C: även om man är hyfsat nöjd, vet vi att det finns ökande risker och nya risker inom datasäkerhet. Det är en sektor där vi måste förbättra oss och samla kunskap.

B: kommer motstånd när jag stänger konton och alias. Min skola får 300 000 mejl om dagen, varav 200 000 är phishing. Även om bara ett fåtal av dem klickas på. Det finns en konkret hotbild mot KTH. Vi skolchefer kan göra skillnad på den nivån. På strategiska nivån kring avtal

Var det aktiva mejladresser?

B: en anställd kan ha 10 adresser.

D: vi har haft epost sedan 1978...

C: när man slutar på KTH, förlorar man sin adress som default. Men professor emeriti får behålla, men de är verksamma och de har vi koll på.

B: det är de på strategisk nivå vi skolchefer kan göra ngt. Vi litar på våra enskilda forskare.

D: Har blivit bättre de senaste åren. Rättigheter har man haft under lång tid, jobbar med den historiken.

Misstag, hur upptäcker ni om ngt fel har begåtts?

D: På teknisk nivå sitter vi och sveper igenom system. Mer stöd från it-centralt. Det är ett aktivt arbete. Hoppas komma längre.

Ngt avslutande om hur ngt kan fungera bättre för att bedriva fullgott arbete?

B: riktlinjer från regeringen om medborgarskap. Det är en konstig konflikt i vårt uppdrag. Å ena sidan internationalisera, å andra sidan inte jobba med vissa nationaliteter. Anklagas för diskriminering. Hur länge ska man betraktats som kines, iranier...?

C: svår kombination. Balans mellan öppenhet, diskriminering, riskbedömning. Jag har förståelse för att det inte finns solklara regler. Jag förväntar mig att regeringen kommer med lite tydligare regler med tanke på risksituation.

F: mkt **ansvar** till forskarna. It är med på bollen. Finns övervakning från centralt håll. Vi kan inte ha samma datasystem överallt

E: vi är en öppen institution, lägg inte på oss att vara en stängd organisation. Hellre stryka det som inte är öppet tillgängligt.

B en del målkonflikter som vi inte har inom kritisk infrastruktur.

Medskick?

Bra att ni gör granskningen, data är det nya guldets och det är cyberkrig. Bra att öka medvetenheten. Så att vi inte gör samma misstag som i våra grannländer.

G: Positivt att vi har en digitaliseringsstrategi.